

KAREL ŠÍP

Jen jednou v historii mělo pozápasové fotbalové studio smysl, a to když se Karel Šíp na minulém Euru upřímně vyjádřil k výkonu reprezentace. Což si letos nezopakuje, drží si od národčáku odstup. Fotbal ho však intenzivně zajímá, a to už od dětství, kdy si díky tátovi například zatrénoval s fotbalisty ostravského Baníku.

NEČEKEJME ZAZRAK A ON SE DOSTAVÍ

Slyšel jste někdy ve světě fotbalovou klubovou hymnu, při které jste cítil dojetí?

Existuje jedna hymna, kterou miluju i proto, že jsem ji znal už od svých osmnácti a strašně jsem si ji tehdy oblíbil; dávno předtím, než jsem věděl, že to je nějaká klubová píseň, dokonce snad v té době ještě žádnou klubovou písní nebyla. Jmenuje se You'll Never Walk Alone – hymna fotbalového Liverpoolu.

Kde jste ji slyšel úplně poprvé?

Na vojně, z kazeťáku, hrála ji skupina Gerry & The Peacemakers. Měl jsem tehdy vojenský bigbít a tu písničku jsem si tak oblíbil, že jsme se ji pokoušeli hrát, ale nakonec jsme to vzdali, protože je pěvecky dost náročná. Když jsem pak po letech slyšel, jak ji před zápasem zpívá celý liverpoolský stadion, běhal mi mráz po zádech dvojnásob. Jednak je sama o sobě dojemná, jednak se mi vybavila ta šedesátá léta.

A od té doby fandíte Liverpoolu?

To ne, v Premier League mám jiné favority. Rád se dívám na Arsenal, tomu jsem logicky začal fandit kvůli Tomáši Rosickému, a nadchl mě ten raketový vzestup Leicesteru, tyhle příběhy miluju.

I vy sám jste otextoval nejednu fotbalovou hymnu.

A všechny spojuje to, že vznikly na objednávku, já sám jsem nikdy nebyl jejich iniciátorem. Takhle se zrodila i „Zpívej, kdo jsi spartánem“, jejíž vznik má skutečně zajímavý příběh.

Sem s ním!

Začátkem devadesátých let za mnou přišel hudební skladatel Karel Svoboda, což byl můj kamarád a já jeden z jeho dvorních textařů, že dostal nabídku složit hymnu – od Petra Macha, tehdejšího slavného prezidenta Sparty, se kterým se Karel přátelil. Jak se mohli seznámit, netuším, snad že Mach byl z Uhřetěvsi a Karel z nedalekých Jevan, přes fotbal určitě ne. Karel Svoboda neměl ke sportu absolutně žádný vztah.

Věděl ale, že vy fotbal rád máte.

A proto mě oslovil. Karel nikdy neskládal hudbu na text, jediné naopak, a protože neměl o fotbalové atmosféře nejmenší ponětí, nějak si zmapoval světové klubové hymny a přinesl mi k otextování hotový snímek,

pochoopil podstatu takových chorálů, nekopíroval, jen vystihl ten styl, jak by měla taková hymna asi vypadat, jak znít, v tomhle byl Karel geniální. Napsal jsem slova, hymna vznikla, jenže – zapadla. Prostě se tenkrát neujala, to se písním stává.

Alespoň vás mohl hřát honorář.

Na to mě Karel Svoboda lákal: „Mach, prezident Sparty, to si necháme zaplatit.“ A pak jsme od Macha nedostali ani korunu. Ale o to nejde. Kvůli tomu písně nevznikají. Ale k mému překvapení mi někdy před čtyřmi lety zavolali ze Sparty, a to mi přišlo naprosto pikantní, že mezitím už vzniklo pro Spartu asi šest takových chorálů a že vyzvali své fanoušky, ať si na internetu odhlasují, který má být oficiální hymnou Sparty. A lidé prý odhlasovali tu naši s Karlem Svobodou. A jestli souhlasím s použitím. Samozřejmě jsem kývl.

Byl jste pyšný, že čas dal písni a vašemu textu za pravdu?

Pyšný byl můj starší syn, který je spartan a říkal mi, že ho docela pobavilo, když viděl po vítězném zápase na stadionu zpívat tenthle český text i obránce Costu, kterej jinak asi český moc neumí.

TRÉNINK S BANÍKEM

Ač rodilý Pražan, v dětství jste se s rodiči často stěhoval po republice. Kde jste byl prvně na fotbale?

V Teplicích, kde jsme žili do mých deseti let. Mám z té doby hezkou vzpomínku, seděli jsme s tátou na tribuně a on mi říká: „Vidíš támhletoho hubenýho kluka s tou osmičkou na zádech? Toho si pamatuj, z něj opravdu něco jednou bude, to já poznám.“ A jak se jmenuje? ptám se. A táta: „Josef Masopust.“

Váš táta fotbalu evidentně rozuměl.

Tatínek byl takový fanatik do fotbalu, že jednou, to už jsme se přestěhovali do Ostravy, dokonce domluvil s tamním trenérem Baníku Buřkou, že on a já s hráči absolvujeme celý dopolední trénink! Trénoval jsem s áčkem Baníku Ostrava, s těmi hvězdami jsem vybíhal schody na Bazalech,

vyprávěl jsem to pak spolužákům. Nechtěli mi to věřit. Táta se s mnohými fotbalisty skamarádil, třeba s jedním z historicky nejlepších baníkovských kanonýrů Mirkem Wieckem jsme jezdili na dovolenou na vrnovskou přehradu.

Čím to, že se váš tatínek dostal k hráčům tak blízko?

Byl hercem ostravského divadla, kde Baníku fandili skoro všichni herci – byl to jediný mančaft ve městě. Herci se potkávali s hráči v tehdejšímu hotelu Ostrava, dnešním Imperialu, kam se chodilo na kafe a na panáka.

Vybavuju si třeba zážitek, jak táta přišel domů a říká, že seděl v kavárně s Tomášem Pospíchálem a že byl smutnej, že je sice v širší nominaci do Chile...

Na mistrovství světa ve dvaasedesátém.

... ale že tam na jeho místě, na pravém křídle, je Štibrányi a ten Tomáš že si

myslí, že vůbec nebude hrát. Štíbrányi sice hrál první zápas se Španělskem, dal gól, ale trenér Vytlačil pak začal stavět Pospíchala, který ve finále nahrál Masopustovi na náš jediný gól proti Brazilcům. Pospíchal trénoval Bohemku a potom tam pravidelně chodil na zápasy jako divák, s tátou se vždycky pozdravili, prohodili pár slov, prostě kamarádi.

Odpustil vám táta, že jste po návratu do Prahy zapomněl na Baník a změnil stáj?

Já hlavně nezapomenu, že když táta v důchodu taky přesídlil do Prahy, lákal jsem ho na Bohemku – to uvidíš fotbal, říkal jsem mu. Tak šel se mnou na zápas proti Baníku a... dostali pět nula! To pak byla těžká cesta domů.

Tím jsme se dostali k Bohemians, kterým fandíte dnes.

Ještě moment. Když jsem se oklikou přes průmyslovku v jižních Čechách vrátil do Prahy, fotbal mě samozřejmě zajímal dál. Ale protože moji pražští kamarádi byli sparťani, začal jsem chodit na Letnou. A jak člověk podléhá idolům, zvlášť když vám ještě ani není osmnáct, tak mým až patologickým miláčkem tenkrát byl Josef Jurkanin.

Proč zrovna on?

Snad už v sedmnácti letech začal hrát ligu, mimořádný talent, balon přilepený u nohy, slalomy přes čtyři hráče. Navíc usměvavý kluk, vyložený sympáťák. Na Spartu jsem začal chodit hlavně kvůli němu. Dokonce jsme se trochu znali i osobně, napsal jsem tehdy scénář k takovému jeho malému televiznímu medailonu. Jenže v půlce sedmdesátých let se Sparta k Jurkaninovi zachovala velmi brutálně. Po úrazu achilovky se jim asi už nezdál dost perspektivní, a tak ho v sedmadvaceti letech vyhodili. Na hodinu. Prý ho snad ani nenechali, aby si v šatně vzal ze skříňky věci, psalo se v novinách. To mě naštvalo. Shodou okolností už začínala hrát neskutečně Bohemka...

Čímž se posouváme do sedmdesátých let.

A hvězdou srovnatelnou s Jurkaninem se stával Tonda Panenka. Tehdy jsem měl kamarády ve Vršovicích, se kterými jsem chodil hrát v sobotu dopoledne fotbal na plácek, dokonce jeden z nich hrál v dorostu s Tondou, tak jsem s nimi začal chodit na Bohemku. Spartu jsem pak kvůli tomu brutálnímu rozchodu s Pepíkem Jurkaninem vypustil a od té doby jsem zůstal ve Vršovicích. Ale

ZBLÍZKA

Focení až nakonec

Na rozhovoru jsme byli domluvení hned, protože o fotbale se baví rád. Musíte mu ale zatajit, že ho čeká i focení. „To kdybyste mi řekl, když jsme ten rozhovor sjednávali, tak vám ho nedám,“ přiznal. Když nám tu lest odpustil, zapátral v osobním archivu. K téhle fotce připsal: „Zvlášť ta, kdy při zápase s dívčí jedenáctkou nestíhám tu holku dohnat, a tak ji ze zadu chytám za dres čili fauluju, je, myslím, povedená. Všimněte si, že jsem v tu chvíli celej ve vzduchu, bez kontaktu se zemí.“

v určitém období jsem Spartě znovu začal fandit, to když Horst Siegl byl nepsaným šéfem organizování oslav mužstva a zval i spřízněné duše, třeba hráče z Amfory, tak jsem se pár takových oslav taky zúčastnil. Ta parta byla bezvadná, Kouba, Novotný, Lumír Mistr, Martin Frýdek, s těma jsem několikrát zažil fakt skvělé večery.

Na tribuně v Ďolíčku sedáváte s muzikantem Petrem Jandou. Jak jste se sesedli?

On je z Vršovíc a je starší než já. Tvrdí, že na Bohemku chodil už jako kluk, takže je bohemák od nepaměti. Když jsme spolu začali psát písničky, přišla na to řeč, tak jsme se domluvili a od té doby sedáváme na tribuně vedle sebe.

Kdo z vás zápasy prožívá emotivněji?

Petr mi to jistě odpustí, když řeknu, že on je sice emotivnější, ale já rozumím fotbalu o trochu víc. On vidí na fotbale i věci, které já nevidím nebo nevnímám. Hráč třeba

netrefí balon, vykopne drn, to se stane, ale Petr Janda se tomu vždycky strašně směje. To nepochopím. Nebo Bohemka má tlak, gól visí ve vzduchu a on najednou řekne, že na protějším baráku mají ten půdní byt skoro dostavěnej. To bych ho zabil. Ale možná i proto jsou s ním ty zápasy zábavné.

LEVÉ KŘÍDLŮ BEZ TALENTU

Proč jste se nestal ligovým fotbalistou vy?

Já jsem fotbal hrával tak jako jiní kluci – jdete ze školy, praštíte na trávník s taškami, uděláte z nich dvě branky a hrajete, ale vím naprosto jistě, že pro to talent nemám.

Nejste až příliš sebekritický?

Ne. Když jsem byl na střední škole v Čimelích, tak jsme tam fotbal chodívali hrát taky, a já – vědom si, že to neumím – jsem zápasy organizoval a během přestávek psával sestavy. Ujal jsem toho proto, že kdyby tu sestavu psal někdo jiný, tak by mě tam nenapsal. Takhle jsem se vždycky mohl přilepit někam na levé křídlo.

Vidíte, a přece jste to dotáhl i do týmu osobností Amfory.

Taky když jsem tu nabídku od Petra Salavy dostal, přišlo mi to jako výsměch fotbalu jako takovému. A když vám řeknu, že právě díky fotbalu jsem navštívil třicet zemí světa, tak je to spíš legrace. V Amfoře ale nejste kvůli tomu, jak dobře umíte hrát, od toho tam jsou fotbalisti – internacionálové, kteří to oddřou za vás. Vy tam jste pro to, že když takoví exoti, jako jsme my, vyběhnou na trávník v tričku a trenýrkách, je to vždycky víc zábava než sport. A lidi tyhle poutové atrakce baví.

Vzpomněl byste si na nějakého spoluhráče z Amfory, který i tyhle sranda mače bral smrtelně vážně?

Bývalý internacionál, dej mu pámbůh lehké nebe, Franta Veselý – ten při zápasech Amfory nepřipouštěl jakýkoliv náznak humoru a hrál, jako kdyby šlo o semifinále mistrovství Evropy proti Holandsku v šestasedmdesátém. Když mi přihrál a já to zkalil, tak mě tak seřval! Ale opravdu tak moc, že jsem si myslel, že už na to hřiště nikdy nevlezu.

Všiml jsem si, že na soupisce Amfory jste i po sedmdesátce.

Už tam doznívám. Nechci být tím, komu spoluhráči z lítosti občas půjčí balon, mně uteče někam do autu a oni už mi balon radši pak žádný nepošlou. Ještě jsem to sice definitivně neodpískal, ale asi se to blíží.

Bylo vám někdy líto, že vaši synové nejsou fotbalisté?

To není tak úplně přesné. Starší Kája to zkoušel, hrál v žákovských kategoriích za Viktoru, ale paradoxně mu to začalo jít až kolem puberty, kdy už bylo na nějaký velký fotbal pozdě. Jednou jsem ho vzal s sebou s Amforou, ať za mě hraje druhý poločas, a po zápase přišel Franta Jakubec a ptal se, jakou soutěž kluk hraje? Nějakou divizi? Já říkám, že nehraje nic, že je mu třiatřicet a chodí jenom s kamarády na plácek.

A co dvanáctiletý Honza?

Ten vůbec. Když jsem ho přivedl do nejmenších zádků na Bohemku, za měsíc ho vyhodili, že nemá talent. A je fakt, že jsem to i viděl – hráli na Dukle a Honzíček vůbec nevěděl, co má s míčem dělat, jen tak tam bezcílně pobíhal, bylo mi jasné, že pro fotbal se nenarodil, ještě víc mě mrzí, že ani jako divák ho zatím fotbal nezaujal, i když se ho k tomu nenápadně snažím postrkovat.

Co ho baví, když ne fotbal?

Muzika, to je jeho, je velmi nadaný. Hraje na dva hudební nástroje, na kytaru a na piano. Hraje na základce ve školní kapele, má sluch, hbité prsty, už hraje věci od Mozarta,

Smetany, ale taky Piráty z Karibiku, umí si najít akordy k písničkám, zkrátka talent. Fotbal ho zatím baví jen na PlayStationu.

PRAVDA NA ÚKOR BIFTEKŮ

Blíží se fotbalové mistrovství Evropy a leckdo si určitě vzpomene na váš slavný kritický komentář k našemu prvnímu zápasu na minulém turnaji. Jak se to tenkrát vlastně seběhlo?

Byl jsem tam pozván fotbalovým svazem na náš úvodní zápas s Ruskem. Prohráli jsme 1:4. A druhý den ráno mě pozvali do fotbalového studia, abych se podělil o své dojmy. Tak jsem se podělil. Vlastně jsem jen řekl po pravdě, co jsem si myslel.

Jako člověk, který zná televizní prostředí, jste asi tušil, že když se někdo v tak diplomatickém pořadu vyjádří ostřeji, bude z toho rozruch.

Já jsem tomu nepřikládal žádnou velkou důležitost, protože jsem si podvědomě říkal – devět ráno, kdo tak asi na to kouká? Je pravda, že tam seděl Luděk Zelenka a člen realizačního týmu Dovalil a že jsem zaregistroval, že na mě koukají s otevřenou pusou, co to říkám. Většinou se při podobných příležitostech takzvaní fotbaloví experti

TÝM OSOBNOSTÍ. Do Amfory dostal pozvánku koncem sedmdesátých let.

vyjadřují velice diplomaticky, hlavně se nikoho moc nedotknout.

A kdy vám došlo, že to nebude bez následků?

Když jsme odcházeli z toho studia, syn Kája řekl větu, která se naplnila – ty podceňuješ sociální síť. Moje citace se pak začaly šířit internetem a musím říct, že takových pochvalných a děkvných vyjádření jako za tohle jsem za žádný pořad nikdy předtím nedostal. Dokonce i můj tchán, který se mnou ve fotbale nesouhlasí skoro s ničím, tady řekl – měl jsi pravdu.

NA TRIBUNĚ. Petr Janda je z Vršovic a chodil na Bohemku dřív. Když spolu začali psát písničky, přisedli si k sobě, což jim vydrželo do teď.

Sledoval jste i reakci dotčených fotbalistů?

Někteří se vyjadřovali; myslím, že Limberský, to jsem zaregistroval, řekl něco ve smyslu „my nehrájeme fotbal pro takový, jako je Šíp“. To jsem si pomyslel: hraješ fotbal pro všechny, na fotbale se platí vstupné, tak jakýpak že si budeš vybírat, pro koho si hraješ a pro koho ne.

Byl jste předtím s některým z hráčů kamarád?

Ne. Osobně jsem se znal s Miroslavem Peltou, protože se zúčastnil jednoho zájezdu Amfory do Kambodži, kde za nás chvílku

PRO DIVÁKY. Na tomto zápase si zahrál také s Arnoštem Pátkem (vlevo) a Františkem Ringo Čechem.

i chytal – do té doby jsem nevěděl, že je to bývalý brankář, takže od té doby si tykáme. Asi on byl iniciátorem té mé tehdejší pozvánky na polské Euro. A možná (*pousměje se*) byl i iniciátorem toho, že následující den po tom mém výstupu už jsem tam nebyl; asi mu nepřišlo fér, abych se v tom Českém domě cpal bifečky na jejich účet a zároveň kritizoval národák.

Chcete říct, že vám sebrali akreditaci?

To ne, ale vycítíte to. I někteří z bývalých hráčů, mých dobrých známých, kteří tam

byli taky pozvaní, na mě koukali odměřeně. Tak jsem se odtamtud radši vypařil.

A dnes máte vztahy s lidmi kolem národáku a hráči jaké?

Já jim fandím, ale tohle už je parta mně generačně velmi vzdálená, takže se držím opodál. Jsem pasivním pozorovatelem, řadovým divákem. Odborníkem z tribuny.

Volno v pracovním dílři, abyste se mohl dívat na zápasy českého týmu v televizi, jste si už zajistil?

Euro se koná v čase, kdy už víceméně žádné pracovní závazky nemám, takže se na ten televizní maraton pomalu chystám. A samozřejmě těším.

A jak vidíte šance českého týmu pod trenérem Vrbou?

Fotbal je tak trochu loterie, záležet bude na mnoha okolnostech, jak vyjde například hned první zápas. Nikdo nám žádné velké šance nedává a to je vždýcky pro českou povahu dobře. Ukázat se všem navzdory. Takhle to měli hráči, když odjížděli do Chile v roce 1962 a pak hráli finále. Na Euru v Anglii to bylo podobné. Takže nečekejme zázrak a on se dostaví. ■ jan.malinda@mfdnes.cz

FOTO ARCHIV KARLA ŠÍPA, MICHAL SVÁČEK/MAFRA, PROFIMEDIA.CZ

V PĚTI ČÍSLECH

71

Narodil se 1. června 1945 v Praze.

40

Už čtyři desetiletí fandí fotbalistům Bohemians.

4

Před čtyřmi lety na Euru v televizním studiu řekl: „Prostě systém a to, jak se prezentuje náš tým, je skutečně bezpohlavní, impotentní fotbal, který hraje na to, jak dlouho se udrží míč.“

1979

Stal se členem týmu známých osobností Amfora.

2

Ze dvou manželství má dva syny, Karla (34) a Jana (12).